

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክየሴቶችና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴርየ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

መ/ቤቱ የተመደበለትን በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል።

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የሴቶችና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር ሥራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው።

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 እና በማሻሻያ ቁጥር 1146/2011 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ሥልጣን ሲሆን፤ ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው። እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የአዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል።

አዲታችን፡-

- የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አሀዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና አዲት ማከናወንን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶችን ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል።

ከዚህም በተጨማሪ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑን በናሙና አዲት ማከናወንን ይይዛል።

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ አዲቱን አቅደን አከናውነናል።

ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት መ/ቤቱ ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፣ መዛግብት፣ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በመ/ቤቱ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው።

አዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የአዲት ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

- ☛ ፺፱ /የዕርዳታ/ የብድር ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የዝውውር ሂሳቦች ሪፖርት፤
- ☛ የተሰብሰቢ ሂሳቦች ሪፖርት፤
- ☛ የተከፋይ ሂሳቦች ሪፖርት፤
- ☛ የሂሳብ ሚዛን ሙከራ፤

ለአዲት አስተያየቱ መሠረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የሴቶችና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰቡ ገቢ፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

1. በተለያዩ ቀናት ለመ/ቤቱ ሰራተኞች በተሰጡ ስልጠናዎች በቀረበው ፐሮፖዛል ከተገለጸው ቀን እና ስልጠናው ላይ የተሳተፉ ሰራተኞች በሰዓት መቆጣጠሪያ (Attendance Sheet) ላይ ከፈረሙት ቀን በላይ የውሎ አበል ክፍያ በመፈጸሙ በድምሩ ብር 253,418.00 በብልጫ የተከፈለ መሆኑ፤
2. የክፍያ ማስረጃ ሳይቀርብ ብር 110,296.37 በወጪ የተመዘገበ በመሆኑ የክፍያውን ትክክለኛነት ለማረጋገጥ ያልተቻለ መሆኑ፤
3. በድምሩ ብር 5,358,786.00 ተከፋይ ሂሳብ ተቀጽላ ሌጀር የሌለው መሆኑ፤ በአዲቱ ወቅት ታውቋል።

ከላይ በተገለጹት ጉልህና መሠረታዊ ልዩነቶች የተነሣ በእኛ አስተያየት የመ/ቤቱ የሂሳብ ሪፖርቶች በበጀት ዓመቱ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ የተሰበሰበውን ገቢ፤ የተፈጸመውን ወጪና የበጀት አጠቃቀሙን በአጥጋቢ ሁኔታ አያሳዩም፡፡

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የአዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፤ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

1. ትኩረት የሚያሻቸው ጉዳዮች (Emphasis of Matters)፤

- 1.1. በድምሩ ብር 5,087,534.98 የወጪ ሂሳብ በትክክለኛው ሂሳብ መደብ ያልተመዘገበ መሆኑ፤ በአዲቱ ወቅት ታውቋል፡፡

2. የሕጋዊነት ጉዳዮች (Compliance Matters)፤

- 2.1. የግዢ ፍላጎትን በማሰባሰብና ግዢን በአግባቡ በማቀድ ግልፅ ጨረታ በማውጣት የተለያዩ ድርጅቶችን በማሳተፍ ግዢ መፈጸም ሲገባ በድምሩ የብር 7,908,953.14 ግዢ በዋጋ ማቅረቢያ (ፕሮፎርማ) የተፈጸመ መሆኑ፤ በአዲቱ ወቅት ታውቋል፡፡
- 2.2. በድምሩ ብር 965,894.23 ተሰብሳቢ ሂሳብ በወቅቱ ያልተወራረደ መሆኑ፤
- 2.3. በድምሩ ብር 2,843,656.32 ተከፋይ ሂሳብ በወቅቱ ያልተወራረደ መሆኑ፤

3. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)፤

- 3.1. የመ/ቤቱ ንብረት አስተዳደር በመንግሥት የንብረት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 649/2001 እና በተጨማሪም ይህንኑ ለማስፈፀም በወጣው የመንግሥት ንብረት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 9/2003 መሰረት የሚፈጸም መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-
 - በዕቃ ግምጃ ቤት ቢን ካርድ ያልተዘጋጀ መሆኑ፤
 - ለሰራተኛ ያልተሰጠ የወንድ ሽሚዝ ብዛት በቁጥር 55 እና ካፖርት ብዛት በቁጥር 7 በዕቃ ግምጃ ቤት የሚገኙ መሆኑ፤
 - ያገለገሉ የተለያዩ የመኪና ኅማዎች ብዛት በቁጥር 24 ከዕቃ ግምጃ ውጭ ተቀምጠው የሚገኙ መሆኑ፤
 - የተለያዩ ፕሪንተሮች፣ ኮምፒውተሮች፣ ዴስክ ቶፖች እና ሌሎች የተለያዩ ዕቃዎች በአንድ ላይ ተደራርበው የተቀመጡ መሆኑ፤

- በአዲሱ አደረጃጀት መሠረት ምደባ ያላገኙ ሦስት ሰራተኞች ለሥራ ወስደው የነበሩትን ንብረት ለመስሪያ ቤቱ ተመላሽ ያላደረጉ መሆኑ፤ በአዲቱ ወቅት ታውቋል፡፡

3.2. የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት በየበጀት ዓመቱ የመ/ቤቱን ሂሳብ አዲት አድርጎ መያወድ አስተያየትና የማሻሻያ ሃሳቦች ያቀረበ ሲሆን፤ በተሰጠው የአዲት አስተያየት መሰረት መ/ቤቱ ተገቢውን እርምጃ የወሰደ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

የ2013 በጀት ዓመት ግኝቶች፤ (የቀድሞ የሰራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር)

- በድምሩ ለብር 66,318.00 የተሟላ የክፍያ ማስረጃ ሳይቀርብ በወጪ የተመዘገበ መሆኑ፤
- በድምሩ ብር 719.30 የታክስ ሂሳብ (የተጨማሪ እሴት ታክስ እና የቅድመ ግብር ክፍያ) ከግዢ ክፍያ ላይ ያልተቀነሰ (ያልተሰበሰበ) መሆኑ፤
- በትክክለኛው ሂሳብ መደብ ያልተመዘገበ የወጪ ሂሳብ የሚገኝ መሆኑ፤ በአዲቱ ወቅት ታውቋል፡፡

ከላይ የተዘረዘሩት ግኝቶች ላይ የማስተካከያ እርምጃ እንዲወሰድ ያሳሰብን ቢሆንም የማስተካከያ እርምጃ አልተወሰደም፡፡

የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት

ሚያዝያ 2015